

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/2675 RENDELETE

(2023. november 22.)

az Uniónak és tagállamainak a harmadik országok által alkalmazott gazdasági kényszerítéssel szembeni védelméről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkének (5) bekezdése értelmében a világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban az Unió védelmezi és érvényre juttatja értékeit és érdekeit, és hozzájárul polgárainak védelméhez, és hozzájárul többek között a népek közötti szolidaritáshoz és kölcsönös tisztelethez, továbbá a nemzetközi jog szigorú betartásához és fejlesztéséhez, így különösen az Egyesült Nemzetek Alapokmányában (a továbbiakban: az ENSZ Alapokmánya) foglalt alapelvek tiszteletben tartásához.
- (2) Az EUSZ 21. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében az Unió nemzetközi szintű fellépése olyan elvekre épül, mint a jogállamiság, az egyenlőség és a szolidaritás elvei, valamint az ENSZ Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartása. Az EUSZ 21. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében az Unió a közös problémák többoldalú megoldását is elősegíti.
- (3) Az ENSZ Alapokmányának 1. és 2. cikke értelmében az Egyesült Nemzetek egyik célja, hogy a nemzetek között fejlessze a baráti kapcsolatokat, többek között a szuverén egyenlőség elvével összhangban.
- (4) Az EUSZ 21. cikkének (2) bekezdése előírja az Unió számára, hogy közös politikákat és tevékenységeket határozzon meg és hajtson végre, és a nemzetközi kapcsolatok minden területén magas szintű együttműködés kialakításán munkálkodjon többek között annak érdekében, hogy megvédje értékeit, alapvető érdekeit, biztonságát, függetlenségét és integritását, megszilárdítsa és erősítse a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat és a nemzetközi jog elveit.
- (5) Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése által 1970. október 24-én elfogadott, az ENSZ Alapokmányával összhangban az államok közötti baráti kapcsolatok és együttműködés nemzetközi jogi alapelveiről szóló nyilatkozat kimondja, hogy a nemzetközi kapcsolatokat a szuverén egyenlőség és a nem avatkozás elvével összhangban kell folytatni. Az említett nyilatkozat – a bármely állam első joghatósága alá tartozó ügyekbe való be nem avatkozás kötelezettségére vonatkozó elvvel kapcsolatban azt is előírja, hogy egyetlen állam sem alkalmazhat gazdasági, politikai vagy bármely más típusú intézkedéseket vagy bátoríthatja ezek alkalmazását egy másik állam annak érdekében történő kényszerítésére céljából, hogy elérje annál a szuverén jogai gyakorlásának alárendelését és bármely jellegű előnyök biztosítását, ami a nemzetközi szokásjogot tükrözi, és így kötelező érvényű az egyrészről a harmadik országok, másrészről az Unió és tagállamai közötti kapcsolatokban. Továbbá, a nemzetközi jogot sértő cselekményekért való állami felelősségre vonatkozó nemzetközi szokásjogi szabályokat tükrözik az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Jogi Bizottságának az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Jogi Bizottsága ötvenharmadik ülészakán 2001-ben elfogadott, és az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által az 56/83. sz. határozatában tudomásul vett, az államoknak a nemzetközi jogot sértő cselekményekért való felelősségéről szóló cikkei (ARSIWA) is. Az említett szabályok kötelező érvényűek az egyrészről a harmadik országok, másrészről az Unió és tagállamai közötti kapcsolatokban.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2023. október 3-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. október 23-i határozata.

- (6) A modern, összekapcsolt világ gazdaság növeli a gazdasági kényszerítés kockázatát, mivel erősebb eszközöket biztosít az országok számára az ilyen kényszerítés alkalmazásához, ideértve a hibrid eszközöket is. Kíváncsi, hogy az Unió hozzájáruljon a gazdasági kényszerítés helyzeteinek megelőzésére és megszüntetésére irányuló nemzetközi keretek létrehozásához, fejlesztéséhez és egyértelműsítéséhez.
- (7) Alapvető fontosságú, hogy az Unió – minden esetben a nemzetközi jog keretein belül eljárva – megfelelő eszközzel rendelkezzen ahhoz, hogy saját, illetve tagállamai jogainak és érdekeinek védelmében elretentsen a harmadik országokat a gazdasági nyomásgyakorlástól, illetve fellépjen az erre irányuló intézkedésekkel szemben. Ez a helyzet különösen akkor, ha harmadik országok beavatkoznak az Unió vagy valamely tagállam legitim, szuverén döntéseibe azáltal, hogy a kereskedelmet vagy a beruházásokat érintő intézkedéseket alkalmaznak, vagy ilyenek alkalmazásával fenyegetnek annak érdekében, hogy megakadályozzák vagy elérjék egy adott cselekmény – beleértve az Unió vagy valamely tagállam intézménye, szerve, hivatala vagy ügynöksége álláspontjának kifejezésre juttatását is – az Unió vagy valamely tagállam általi megszüntetését, módosítását vagy elfogadását. A kereskedelmet vagy a beruházásokat érintő ilyen intézkedések nemcsak az érintett harmadik ország területén hozott és ott hatást kifejtő intézkedéseket foglalhatják magukban, hanem a harmadik ország által – többek között a harmadik ország által ellenőrzött vagy irányított, és az Unióban jelen lévő szervezetek révén – tett olyan intézkedéseket is, amelyek kárt okoznak az uniós gazdasági tevékenységeknek. A „harmadik ország” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az nemcsak a harmadik államokat foglalja magában, hanem a különálló vámterületeket vagy a nemzetközi jog más alanyait is, mivel az ilyen jogalanyok is képesek a gazdasági kényszerítésre. Az említett fogalom használata és e rendelet alkalmazása nem jár a szuverenitást illetően semmilyen következménnyel. Ezenkívül e rendeletet az érintett harmadik országgal kapcsolatos uniós állásponttal összhangban kell alkalmazni.
- (8) E rendelet célja, hogy hatékony, eredményes és gyors uniós választ biztosítson a gazdasági kényszerítésre. Különösen az a célja, hogy elretentsen az Unióval vagy valamely tagállammal szembeni gazdasági kényszerítéstől, és lehetővé tegye az Unió számára, hogy – végső megoldásként – uniós válaszingtezkedések révén fellépjen a gazdasági kényszerítéssel szemben. Ez a rendelet nem érinti a meglévő uniós eszközöket és az Unió által megkötött nemzetközi megállapodásokat, valamint az ezek alapján a közös kereskedelempolitika területén a nemzetközi joggal összhangban hozott intézkedéseket, továbbá az egyéb uniós szakpolitikákat.
- (9) A harmadik országok által alkalmazott gazdasági kényszerítés irányulhat az Unió vagy valamely tagállam külpolitikai fellépései ellen, és a gazdasági kényszerítés fennállásának megállapítása és az arra adott válaszok jelentős következményekkel járhatnak a harmadik országokkal fennálló kapcsolatokra. Biztosítani kell a különböző, de kapcsolódó szakpolitikai területeken tett válaszlépések következetességét. Ez a rendelet nem érinti az EUSZ V. címének 2. fejezetében foglalt különös rendelkezések szerinti esetleges uniós fellépést, amelyet megfelelően figyelembe kell venni egy harmadik ország által alkalmazott gazdasági kényszerítésre adandó bármely válasz mérlegelése során.
- (10) A harmadik ország által valamely tagállammal szemben alkalmazott gazdasági kényszerítés hatással van az Unió belső piacára és az Unió egészére. A tagállamok egyedül nem tudnak fellépni a harmadik országok általi gazdasági kényszerítéssel szemben a közös kereskedelempolitika területéhez tartozó intézkedések révén. Tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikke által az Unióra ruházott kizárólagos hatáskörre, kizárólag az Unió járhat el. Ezenfelül lehetséges, hogy a tagállamok, mint a nemzetközi jog szerinti önálló szereplők, a nemzetközi jog alapján nem jogosultak arra, hogy a harmadik országok által az Unióval szemben alkalmazott gazdasági kényszerítéssel szemben fellépjenek. Az említett célkitűzések eredményes eléréséhez szükséges eszközöket ezért uniós szinten kell létrehozni. E rendelet nem érinti az Unió és tagállamai közötti hatáskörmegosztást.
- (11) Az arányosság elvével összhangban a gazdasági kényszerítés elleni uniós fellépés hatékony és átfogó keretének létrehozása tekintetében szükséges és helyénvaló szabályokat megállapítani a harmadik országok általi gazdasági kényszerítés vizsgálatára, meghatározására és az azokkal szembeni fellépésre vonatkozóan. Az Unió válaszingtezkedéseit meg kell előznie a tények vizsgálatának, a gazdasági kényszerítés fennállása megállapításának és – amennyiben lehetséges és feltéve, hogy a harmadik ország jóhiszeműen együttműködik – az érintett harmadik országgal együttműködésben történő megoldás taláására irányuló erőfeszítéseknek. Az Unió által alkalmazott bármely intézkedésnek arányban kell állnia az Uniónak okozott sérelemmel, és nem haladhatja meg azt. Az uniós válaszingtezkedések kiválasztására és kialakítására szolgáló kritériumoknak figyelembe kell venniük különösen azt, hogy az Unió válaszingtezkedések mennyire hatékonyak a gazdasági kényszerítés megszüntetését és – ha ezt kéri – az Uniónak okozott sérelem jóvátételét illetően, továbbá azt, hogy el kell kerülni vagy minimálisra kell csökkenteni a járulékos hatásokat, az aránytalan adminisztratív komplexitást, valamint a különösen az uniós gazdasági szereplőkre háruló terheket és költségeket, valamint figyelembe kell venniük az uniós érdeket. Ezért e rendelet az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdésével összhangban nem lépi túl a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket.

- (12) Az Unió által e rendelet alapján hozott minden intézkedésnek összhangban kell állnia a nemzetközi joggal, beleértve a nemzetközi szokásjogot is. Az Unió és a tagállamok által kötött nemzetközi megállapodások közül a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó egyezmény képezi a szabályokon alapuló multilaterális kereskedelmi rendszer sarokkövét. Ezért fontos, hogy az Unió továbbra is támogassa ezt a rendszert, amelynek középpontjában a WTO áll, és adott esetben alkalmazza annak vitarendezési rendszerét.
- (13) A nemzetközi szokásjog – amint azt az ARSIWA 22. cikke és 49–53. cikke is tükrözi – bizonyos feltételek mellett, úgy mint arányosság és előzetes értesítés, lehetővé teszi ellenintézkedések, nevezetesen olyan intézkedések bevezetését, amelyek egyébként ellentétesek volnának a sérelmet elszenvedett félnek a nemzetközi jog megsértéséért felelős országgal szembeni nemzetközi kötelezettségeivel, és amelyek a jogsértés megszüntetésének vagy a jogsértés jóvátételének elérésére irányulnak. Ennek megfelelően az uniós válaszingtézkedések szükség szerint nemcsak az Unió nemzetközi kötelezettségeivel összhangban álló intézkedésekből állhatnak, hanem az érintett harmadik országgal szembeni nemzetközi kötelezettségek nemteljesítéséből is, amennyiben a harmadik ország általi gazdasági kényszerítés nemzetközi jogot sértő cselekménynek minősül. A nemzetközi jog szerint – az arányosság elvével összhangban – az ellenintézkedéseknek arányosnak kell lenniük az elszenvedett sérelemmel, figyelembe véve a nemzetközi jogot sértő cselekmény súlyosságát és a szóban forgó jogokat. E tekintetben az Uniónak vagy valamely tagállamnak okozott sérelem a nemzetközi jog értelmében úgy értendő, hogy magában foglalja az uniós gazdasági szereplőknek okozott sérelmeket is.
- (14) Amennyiben a gazdasági kényszerítés nemzetközi jogot sértő cselekménynek minősül, az Uniónak adott esetben – a gazdasági kényszerítés megszüntetése mellett – fel kell szólítania az érintett harmadik országot, hogy az ARSIWA 31. cikkével és 34–39. cikkével összhangban tegye jóvá az Uniónak okozott sérelmet. Abban az esetben, ha az Unió kártérítést kap az uniós gazdasági szereplőknek okozott sérelemtől, az Unió – adott esetben és a lehetséges mértékben – fontolóra veheti az említett kártérítés átadását a gazdasági kényszerítés következtében veszteséget szenvedett uniós gazdasági szereplők számára.
- (15) A kényszerítés a nemzetközi jog szerint tiltott és következésképpen jogsértő cselekménynek minősül, amennyiben egy ország olyan intézkedéseket alkalmaz, mint kereskedelmi vagy beruházási korlátozások annak érdekében, hogy egy másik országnál elérjen egy olyan cselekvést vagy nemcselekvést, amelyet az említett ország a nemzetközi jog alapján nem köteles megtenni, és amely annak szuverenitása alá tartozik, valamint amennyiben a kényszerítés – mind a kitűzött céloktól, mind az alkalmazott eszközöktől függően – elér egy bizonyos minőségi vagy mennyiségi küszöböt. A Bizottságnak és a Tanácsnak olyan minőségi és mennyiségi kritériumokat kell figyelembe vennie, amelyek segítenek megállapítani, hogy a harmadik ország beavatkozik-e az Unió vagy valamely tagállam legitim, szuverén döntéseibe, és hogy a fellépése uniós választ igénylő gazdasági kényszerítésnek minősül-e. Az említett kritériumok között olyan elemeknek kell szerepelniük, amelyek minőségi és mennyiségi szempontból egyaránt jellemzik nevezetesen a formáját, hatásait és célját a harmadik ország által alkalmazott intézkedéseknek. Az említett kritériumok alkalmazása biztosítaná, hogy csak a kellően súlyos hatással járó gazdasági kényszerítés, vagy – amennyiben a gazdasági kényszerítés fenyegetésben nyilvánul meg – csak a hiteles fenyegetés tartozzon e rendelet hatálya alá. Ezenkívül, a Bizottságnak és a Tanácsnak alaposan meg kell vizsgálnia, hogy a harmadik ország legitim okból jár-e el, mivel a célja valamely nemzetközileg elismert ügy támogatása, így például többek között a nemzetközi béke és biztonság fenntartása, az emberi jogok védelme, a környezet védelme vagy az éghajlatváltozás elleni küzdelem.
- (16) A harmadik országok cselekményei a nemzetközi szokásjog szerint úgy értendők, hogy azok magukban foglalják a fellépés vagy a mulasztás – beleértve a fenyegetéseket is – minden olyan formáját, amely a nemzetközi szokásjog alapján egy államnak betudható. Az ARSIWA 2. cikkének a) pontja és 4–11. cikke megerősíti, hogy a nemzetközi szokásjog állami cselekménynek minősíti különösen a következőket: bármely állami szerv, olyan személy vagy szervezet magatartása, amely nem az állam szerve, de az említett állam joga alapján közhatalmi jogosítványok gyakorlására felhatalmazással rendelkezik; egy másik állam által valamely állam rendelkezésére bocsátott szerv magatartása; olyan személy vagy személyek csoportjának magatartása, aki, illetve akik a magatartás végrehajtása során az említett állam utasítására, vagy irányítása vagy ellenőrzése alatt jár, illetve járnak el; olyan személy vagy személyek csoportjának magatartása, aki, illetve akik közhatalmi jogosítványokat gyakorol, illetve gyakorolnak a hivatalos hatóságok hiányában vagy mulasztása esetén és az említett jogosítványok gyakorlását szükségessé tevő körülmények között; és azon magatartás, amelyet az állam sajátjaként ismer el és fogad el.
- (17) A Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy a harmadik ország intézkedése gazdasági kényszerítésnek minősül-e. A Bizottságnak az ilyen vizsgálatot bármely megbízható forrásból – többek között természetes és jogi személyektől, az Európai Parlamenttől, valamely tagállamtól vagy szakszervezetektől – kapott információk alapján kell elvégeznie. Annak megállapítása érdekében, hogy egy harmadik ország a kereskedelmet vagy a beruházásokat érintő, gazdasági kényszerítésnek minősülő intézkedéseket alkalmaz-e, vagy ilyenek alkalmazásával fenyeget-e, a Bizottság és a Tanács értékelésének tényeken kell alapulnia.

- (18) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, valamint tekintettel a kereskedelmet és a beruházásokat érintő gazdasági kényszerítés egyedi jellegére, a Tanácsot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni a gazdasági kényszerítés, valamint annak megállapítása érdekében, hogy helyénvaló-e az Uniónak okozott sérelemért jóvátételt igényelni. A Tanács végrehajtási hatáskörökkel való felruházása a gazdasági kényszerítésből eredő körülményekre korlátozódik, és azokat kezeli, továbbá nem tekinthető precedensértékűnek.
- (19) A Bizottság vizsgálatát követően, amennyiben a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a harmadik ország intézkedése gazdasági kényszerítésnek minősül, a Bizottságnak egy olyan végrehajtási jogi aktusra irányuló javaslatot kell benyújtania a Tanácsnak, amely megállapítja, hogy a harmadik ország intézkedése megfelel a gazdasági kényszerítés fennállására vonatkozó feltételeknek. Az említett javaslatba a Bizottságnak bele kell foglalnia egy indikatív időtartamot annak a Bizottság által történő értékelésére, hogy teljesülnek-e az uniós válaszingtézkedések elfogadásának feltételei. Adott esetben a Bizottságnak egy olyan tanácsi végrehajtási jogi aktusra irányuló javaslatot is be kell nyújtania, amely megállapítja, hogy az Unió felkéri a harmadik országot az Uniónak okozott sérelem jóvátételére. Továbbá, a gazdasági kényszerítés hatással lehet az Unióra vagy bármely tagállamra, és így szükségessé teheti a gyors fellépést e rendelet alapján és összhangban a tagállamok közötti szolidaritás és a lojális együttműködés uniós elvével. Következésképpen a Tanácsnak gyorsan kell eljárnia, és minden szükséges erőfeszítést meg kell tennie, hogy a javaslatnak a Bizottság általi benyújtásától számított 8 héten belül határozatot fogadjon el. Végrehajtási hatásköreinek gyakorlása során a Tanácsnak a gazdasági kényszerítés fennállására vonatkozó feltételekkel és az annak megállapítására vonatkozó kritériumokkal összhangban kell eljárnia, hogy helyénvaló-e felkérni a harmadik országot az Uniónak okozott sérelem jóvátételére.
- (20) Megkísérelve a gazdasági kényszerítés megszüntetésének és – ha ezt kéri – az Uniónak okozott sérelem jóvátételének biztosítását, az Uniónak törekednie kell az ügy korai és igazságos rendezésére. Ennek megfelelően a Bizottságnak megfelelő lehetőséget kell biztosítania az érintett harmadik országgal folytatandó konzultációkra, és ha az említett harmadik ország kész jóhiszeműen konzultációkat kezdeni, gyorsan együtt kell vele működnie. Az ilyen konzultációk során a Bizottságnak törekednie kell arra, hogy – az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztás sérelme nélkül – különböző eszközöket is számba vegyen, úgy mint közvetlen tárgyalások, az ügy harmadik fél általi nemzetközi vitarendezésre utalása, vagy harmadik fél általi közvetítés, békéltetés vagy jószolgálat. Így különösen, amennyiben a harmadik ország felfüggeszti gazdasági kényszerítést, és egyetért azzal, hogy az ügyet nemzetközi vitarendezésre utalják, szükség esetén nemzetközi megállapodást kell kötni a harmadik országgal. Ilyen nemzetközi megállapodást vagy az Unió – az EUMSZ 218. cikkének megfelelően – vagy az érintett tagállam köthet.
- (21) Az Uniónak támogatnia kell az ugyanazon vagy hasonló gazdasági kényszerítés által érintett harmadik országokat vagy más érdekelt harmadik országokat, és együtt kell működnie azokkal. Az Uniónak részt kell vennie minden olyan két-, több-, vagy sokoldalú fórumon folytatott nemzetközi koordinációban, amelyek alkalmasak a gazdasági kényszerítés megelőzésére vagy felszámolására. A Bizottságnak kell kifejezésre juttatnia az uniós álláspontot, miután – az alkalmazandó Szerződésekkel összhangban és adott esetben a tagállamok részvételével – konzultált a Tanáccsal.
- (22) Kíváncos, hogy az Unió proaktívan felhasználja az érintett harmadik országgal való együttműködés valamennyi rendelkezésre álló eszközét – úgy mint tárgyalás, vitarendezés vagy közvetítés –, és hogy csak akkor alkalmazzon válaszingtézkedéseket, amikor az ilyen eszközök nem vezetnek a gazdasági kényszerítés azonnali és tényleges megszüntetéséhez, és – adott esetben, ha az Unió erre az érintett harmadik országot felkéri – az Uniónak okozott sérelem jóvátételéhez, és amikor az Unió és tagállamai érdekeinek és jogainak védelme érdekében intézkedésre van szükség a nemzetközi jog értelmében, és az ilyen intézkedés az Unió érdekében áll. Helyénvaló, hogy e rendelet meghatározza az uniós válaszingtézkedések bevezetésére és alkalmazására irányadó szabályokat és eljárásokat, és szükség esetén lehetővé tegye a gyors fellépést az említett uniós válaszingtézkedések hatékonyságának megóvása érdekében.
- (23) Az e rendelettel összhangban elfogadott uniós válaszingtézkedéseket objektív kritériumok alapján kell kiválasztani és kialakítani, ideértve a következőket: a válaszingtézkedések hatékonysága a tekintetben, hogy előidéz-e a gazdasági kényszerítés megszüntetését, és adott esetben az Uniónak okozott sérelem jóvátételét; a gazdasági kényszerítés által érintett uniós gazdasági szereplők számára történő segítségnyújtás lehetősége; az Uniót érintő negatív gazdasági és egyéb hatások elkerülésének vagy minimalizálásának célja; és az uniós válaszingtézkedések alkalmazása során az aránytalan adminisztratív terhek és költségek elkerülése. Meg kell védeni az Unió beruházási környezetét és

tudásalapú gazdaságát. Alapvető fontosságú az uniós válaszingtézkedések kiválasztása és kialakítása során az uniós érdekek szem előtt tartása, ami magában foglalja többek között mind az uniós upstream és a downstream iparágak, mind az uniós végső fogyasztók érdekeit. Amikor a Bizottság uniós válaszingtézkedéseket mérlegel, előnyben kell részesítenie azon intézkedéseket, amelyek nem fognak aránytalan hatással járni a jogbiztonságra és az intézkedések kiszámíthatóságára nézve a gazdasági szereplők számára, valamint a releváns nemzeti szabályozások igazgatására. Amikor a Bizottság olyan uniós válaszingtézkedéseket mérlegel, amelyek kereskedelmi tevékenységek céljából történő engedélyezést, nyilvántartásba vételt, engedélyeket vagy egyéb jogokat érintenek, előnyben kell részesítenie az uniós szinten alkalmazott és a másodlagos jogszabályokon alapuló eljárásokat érintő intézkedéseket, vagy – amennyiben az ilyen intézkedések nem helyénvalók – az olyan területeken hozott intézkedéseket, amelyekre kiterjedt uniós jog vonatkozik. Az uniós válaszingtézkedések nem befolyásolhatják a tudományos bizonyítékok értékelésén alapuló közigazgatási határozatokat. Az uniós válaszingtézkedéseket a lehetőségek széles köréből kell kiválasztani annak érdekében, hogy adott esetben a legmegfelelőbb intézkedéseket lehessen elfogadni.

- (24) Az Uniónak képesnek kell lennie arra, hogy oly módon kialakított, általános hatályú uniós válaszingtézkedéseket fogadjon el, hogy azok az érintett harmadik ország bizonyos ágazatait, régióit vagy gazdasági szereplőit érintsék. Az Uniónak képesnek kell lennie arra is, hogy olyan uniós válaszingtézkedéseket fogadjon el, amelyek a harmadik ország kormányával kapcsolatban álló vagy ahhoz kötődő bizonyos természetes vagy jogi személyekre vonatkoznak, akik vagy amelyek az EUMSZ 207. cikkének hatálya alá tartozó tevékenységeket folytatnak vagy folytathatnak. Az ilyen célzott uniós válaszingtézkedések a gazdasági kényszerítés azonnali megszüntetését idézhetik elő, miközben hatékonyan elkerülik vagy minimálisra csökkentik az ilyen kényszerítésnek a tagállamok gazdaságaira, az uniós gazdasági szereplőkre és az uniós végső fogyasztókra gyakorolt negatív hatásait.
- (25) A harmadik országok által alkalmazott gazdasági kényszerítés megszüntetését célzó uniós válaszingtézkedés részeként a Bizottság egyéb olyan, e rendelettől eltérő jogi eszközök alapján is elfogadhat intézkedéseket, amelyek konkrét hatásköröket ruháznak a Bizottságra, például uniós finanszírozás nyújtása vagy uniós kutatási és innovációs keretprogramokban való részvétel korlátozásának lehetőségei tekintetében, az azokban meghatározott eljárásoknak megfelelően. Ez a rendelet nem érinti az ilyen egyéb jogi eszközök szerinti szabályokat és eljárásokat. A Bizottságnak biztosítania kell az I. mellékletben meghatározott intézkedések elfogadásának összehangolását azon intézkedésekkel, amelyeket az e rendelettől eltérő uniós jogi aktusok alapján fogad el. Így különösen, az Unió átfogó válaszáának arányosnak kell lennie, és az nem haladhatja meg az Uniónak okozott sérelem szintjét. Az ilyen egyéb jogi eszközök alapján előírt, az Európai Parlament vagy a Tanács felé fennálló jelentéstételi kötelezettségek sérelme nélkül a Bizottságnak folyamatosan tájékoztatnia kell az Európai Parlamentet és a Tanácsot az ilyen eszközök alapján elfogadott, az uniós válaszingtézkedésekkel összehangolt fellépésekről.
- (26) Az uniós válaszingtézkedések meghatározása céljából helyénvaló szabályokat megállapítani az áruk vagy szolgáltatások származására, valamint a szolgáltatók, a beruházások és a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok jogosultjainak állampolgárságára vonatkozóan. A származási és állampolgársági szabályokat az uniós jog és az Unió által megkötött nemzetközi megállapodások alapján alkalmazandó, a nem preferenciális kereskedelemre és beruházásokra vonatkozó hatályos szabályok fényében kell meghatározni.
- (27) A gazdasági kényszerítés konkrét esetben történő megszüntetésének és adott esetben az okozott sérelem jóvátételének elérése érdekében a közvetlen külföldi tőkebefektetésekre vagy a szolgáltatáskereskedelemre vonatkozó korlátozásokból álló uniós válaszingtézkedések csak az Unióban letelepedett egy vagy több olyan jogi személy által az Unión belül nyújtott szolgáltatások vagy megvalósított közvetlen tőkebefektetések tekintetében alkalmazhatók, amelyek az érintett harmadik országbeli személyek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, amennyiben ez az uniós válaszingtézkedések hatékonyságának biztosításához és különösen azok elkerülésének és kijátszásának megakadályozásához szükséges. Az ilyen korlátozások alkalmazására vonatkozó döntést az e rendelet alapján, e rendeletben meghatározott kritériumok fényében elfogadott végrehajtási jogi aktusokban megfelelően indokolni kell.
- (28) Az uniós válaszingtézkedések elfogadását követően a Bizottságnak folyamatosan értékelnie kell a gazdasági kényszerítés helyzetét, az uniós válaszingtézkedések hatékonyságát és azoknak az uniós érdekekre gyakorolt hatásait abból a célból, hogy ennek megfelelően módosítsa, felfüggeszse vagy megszüntesse az uniós válaszingtézkedéseket. Ezért meg kell határozni az uniós válaszingtézkedések módosítására, felfüggesztésére és megszüntetésére vonatkozó szabályokat és eljárásokat, valamint azon körülményeket, amelyek között az uniós válaszingtézkedések módosítása, felfüggesztése és megszüntetése helyénvaló.

- (29) Alapvető fontosságú lehetőséget biztosítani az érdekelt felek – ideértve a vállalkozásokat is – bevonására az uniós válaszingtézkedések elfogadása és módosítása céljából, valamint adott esetben azok felfüggesztése és megszüntetése céljából, tekintettel az ilyen érdekelt felekre gyakorolt potenciális hatásokra.
- (30) A harmadik országok által alkalmazott gazdasági kényszerítés, és különösen annak gyakorisága és súlyossága fényében, a Bizottságnak – minden releváns uniós jogi aktussal való koherencia biztosítása érdekében – biztosítani kell egy központi kapcsolattartó pontot e rendelet működése tekintetében, és – következképpen – annak biztosítása céljából kell eljárnia, hogy az Unió képes legyen jobban előre jelezni a gazdasági kényszerítést és hatékonyan válaszolni arra.
- (31) Fontos biztosítani, hogy az Európai Parlament és a Tanács rendszeresen és időben tájékoztatást kapjon az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos releváns fejleményekről, és adott esetben lehetősége legyen a Bizottsággal folytatandó véleménycserére.
- (32) Annak érdekében, hogy a származási vagy állampolgársági szabályok kiigazítása figyelembe vehesse a nemzetközi jogi eszközökkel kapcsolatos releváns fejleményeket és az e rendelet vagy más uniós jogi aktusok szerinti intézkedések alkalmazása során szerzett tapasztalatokat, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a II. melléklet módosítása tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽²⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen, a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértők rendszeresen részt vesznek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (33) Az e rendelet szerinti uniós válaszingtézkedések végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽³⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (34) Az uniós válaszingtézkedések elfogadására, valamint azok módosítására, felfüggesztésére vagy megszüntetésére a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, mivel az említett intézkedések határozzák meg az Unió válaszadását az e rendelet hatálya alá tartozó gazdasági kényszerítésre. Tekintve e rendelet sajátos jellegét és az uniós válaszingtézkedések különleges érzékenységet, a Bizottság nem fogadhat el végrehajtási jogi aktus tervezetet semmilyen uniós válaszingtézkedésről, amennyiben a bizottság nem nyilvánít véleményt az említett jogi aktusról. Végrehajtási hatásköreinek gyakorlása során a Bizottságnak különös figyelmet kell fordítania az olyan megoldásokra, amelyek a tagállamok körében a lehető legszélesebb körű támogatást élvezik, valamint az eljárás valamennyi szakaszában – többek között a fellebbviteli bizottságban is – a kiegyensúlyozott megoldások megtalálására, és annak elkerülésére, hogy szembeszálljon a tagállamok körében uralkodó állásponttal, különösen a végrehajtási jogi aktus tervezetének megfelelőségét illetően.
- (35) A Bizottságnak azonnal alkalmazandó, korlátozott időtartamú végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia, amennyiben az uniós válaszingtézkedések módosításával vagy felfüggesztésével kapcsolatos, kellően indokolt esetekben rendkívül sürgős okokból gyorsított fellépésre van szükség az Uniót vagy egy tagállamot érő, helyrehozhatatlan kár elkerülése vagy a nemzetközi joggal való összhang biztosítása érdekében. Az ilyen gyorsított fellépés megakadályozhatja, hogy a gazdasági kényszerítés bármilyen gazdasági kárt okozzon vagy súlyosbítson, különösen az Unió vagy valamely tagállam akut és létfontosságú érdekeinek védelme céljából.
- (36) Az e rendelet alapján hozott minden intézkedésnek – ideértve a bizonyos természetes vagy jogi személyekre alkalmazandó uniós válaszingtézkedések elfogadását is – tiszteletben kell tartania az Európai Unió Alapjogi Chartáját. Ezenfelül, a személyes adatok e rendelet szerinti kezelésének meg kell felelnie a személyes adatok védelmére vonatkozó alkalmazandó szabályoknak. A személyes adatoknak az e rendelet alapján információkat beszerző

⁽²⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

tagállami tisztviselők általi kezelését az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁴⁾ összhangban kell végezni. A személyes adatoknak az uniós intézmények általi kezelését az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ összhangban kell végezni.

- (37) A Bizottságnak értékelnie kell az e rendelet alapján elfogadott uniós válaszingtézkeéseket hatékonyságuk és működésük szempontjából, és adott esetben a jövőbeli uniós válaszingtézkeések céljából következtetéseket kell levonnia. A Bizottságnak felül kell vizsgálnia e rendeletet is, miután elegendő tapasztalatot szerzett annak alkalmazásával és végrehajtásával, valamint más uniós szakpolitikákhoz és meglévő jogi eszközökhöz, többek között a 2271/96/EK tanácsi rendelethez ⁽⁶⁾ való viszonyával is kapcsolatban. E rendelet felülvizsgálatának ki kell terjednie annak hatályára, működésére, hatékonyságára és eredményességére. A Bizottságnak értékeléséről be kell számolnia az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Ez a rendelet harmadik ország általi gazdasági kényszerítés esetén alkalmazandó. Szabályokat és eljárásokat állapít meg, hogy biztosítsa az Unió és tagállamai érdekeinek hatékony védelmét egy harmadik ország általi gazdasági kényszerítéssel szemben.

(2) Ez a rendelet keretet hoz létre az Unió számára a gazdasági kényszerítésre való reagáláshoz azzal a céllal, hogy elrettentsen a gazdasági kényszerítéstől, vagy elérje a gazdasági kényszerítés megszüntetését, miközben lehetővé teszi az Unió számára, hogy végső megoldásként uniós válaszingtézkeések révén fellépjen a gazdasági kényszerítéssel szemben.

Ez a rendelet keretet hoz létre az Unió számára ahhoz is, hogy adott esetben az Uniónak okozott sérelemért jóvátételt igényeljen.

(3) Az e rendelet alapján hozott minden intézkedésnek összhangban kell állnia a nemzetközi joggal, és azokat az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell végrehajtani.

(4) E rendeletet a meglévő uniós eszközök és az Unió által megkötött nemzetközi megállapodások, valamint az ezek alapján a közös kereskedelempolitika területén a nemzetközi joggal összhangban hozott intézkedések, továbbá az egyéb uniós szakpolitikák sérelme nélkül kell alkalmazni.

(5) Ez a rendelet nem érinti az Unió és tagállamai közötti, a Szerződésekben meghatározott hatáskörmegosztást.

2. cikk

Gazdasági kényszerítés

(1) E rendelet alkalmazásában gazdasági kényszerítés akkor áll fenn, amennyiben egy harmadik ország kereskedelmet vagy beruházást érintő, harmadik ország általi intézkedést alkalmaz, vagy ilyen intézkedés alkalmazásával fenyeget annak érdekében, hogy megakadályozza vagy elérje valamely meghatározott cselekménynek az Unió vagy egy tagállam általi megszüntetését, módosítását vagy elfogadását, ezáltal beavatkozva az Unió vagy valamely tagállam legitim, szuverén döntéseibe.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács 2271/96/EK rendelete (1996. november 22.) harmadik ország által elfogadott jogszabályoknak az ország területén kívüli alkalmazásának hatása és az ilyen jogszabályon alapuló vagy abból eredő intézkedések elleni védelemről (HL L 309., 1996.11.29., 1. o.).

(2) Annak megállapításakor, hogy az (1) bekezdésben foglalt feltételek teljesülnek-e, a Bizottság és a Tanács a következőket veszi figyelembe:

- a) a harmadik ország intézkedésének intenzitása, súlyossága, gyakorisága, időtartama, kiterjedése és nagyságrendje, ideértve az Unióval fennálló kereskedelmi vagy beruházási kapcsolatokra gyakorolt hatását, valamint az Unióra vagy valamely tagállamra gyakorolt, az intézkedésből eredő nyomást;
- b) a harmadik ország olyan beavatkozó gyakorlatot folytat-e, amellyel az Unió, valamely tagállam vagy egy másik harmadik ország meghatározott cselekményeit kívánja megakadályozni vagy elérni;
- c) a harmadik ország intézkedése milyen mértékben sérti az Unió vagy valamely tagállam szuverenitásának egy területét;
- d) a harmadik ország nemzetközileg elismert legitim szempont alapján jár-e el;
- e) a harmadik ország az intézkedésének bevezetése vagy alkalmazása előtt tett-e – és ha igen, milyen módon – komoly és jóhiszemű kísérletet arra, hogy nemzetközi koordináció vagy vitarendezés révén rendezze az ügyet, akár kétoldalúan, akár valamely nemzetközi fórumon.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „harmadik ország intézkedése”: minden olyan cselekmény vagy mulasztás, amely a nemzetközi jog alapján a harmadik országnak betudható;
2. „meghatározott cselekmény”: az Unió vagy valamely tagállam vagy egy harmadik ország intézményének, szervének, hivatalának vagy ügynökségének bármely jogi aktusa vagy más cselekménye, ideértve egy álláspont kifejezését is;
3. „az Uniónak okozott sérelem”: a gazdasági kényszerítés által az Unióra vagy valamely tagállamra – többek között az uniós gazdasági szereplőkre – gyakorolt negatív hatás, ideértve a gazdasági kárt is;
4. „harmadik ország”: az Uniótól vagy a tagállamoktól eltérő bármely állam, különálló vámterület vagy a nemzetközi jog más alanya.

4. cikk

A harmadik ország intézkedésének vizsgálata

(1) A Bizottság saját kezdeményezésére vagy kellően indokolt kérelem alapján a harmadik országok bármely intézkedését megvizsgálhatja annak megállapítása érdekében, hogy az megfelel-e a 2. cikk (1) bekezdése feltételeinek.

(2) Amennyiben a Bizottság harmadik ország intézkedését megvizsgálja, gyorsan kell eljárnia. A vizsgálat rendszerint nem haladhatja meg a 4 hónapot.

A Bizottság a vizsgálatot saját kezdeményezésére gyűjtött vagy bármely megbízható forrásból, így különösen valamely tagállamtól, az Európai Parlamenttől, gazdasági szereplőktől vagy szakszervezetektől kapott megalapozott információk alapján végzi el.

A Bizottság a 15. cikkel összhangban biztosítja a bizalmas információk védelmét, ideértve szükség esetén az információt szolgáltató személy kilétének védelmét is.

A Bizottság biztonságos eszközt tesz nyilvánosan elérhetővé az információk Bizottsághoz történő benyújtásának megkönnyítése érdekében.

(3) A Bizottság kellő időben tájékoztatja a tagállamokat a vizsgálatok megkezdéséről és a folyamatban lévő vizsgálatokkal kapcsolatos releváns fejleményekről.

(4) A Bizottság adott esetben tájékoztatást kér a harmadik ország intézkedéseinek hatásáról.

A Bizottság kérheti a tagállamokat, hogy nyújtsák be az ilyen információkat, és a tagállamok az említett kérést követően gyorsan intézkednek.

A Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* és adott esetben más alkalmas nyilvános kommunikációs eszközökön keresztül közzétett értesítés útján felkérheti az érdekelt feleket, hogy nyújtsanak be információkat. A Bizottság a (2) bekezdés első albekezdésében megjelölt időtartam figyelembevételével meghatározza azon napot, ameddig az említett információkat be kell nyújtani.

Ha a Bizottság ilyen értesítést tesz közzé, értesíti az érintett harmadik országot a vizsgálat megkezdéséről.

5. cikk

A harmadik ország intézkedése tekintetében tett megállapítás

(1) Amennyiben – a 4. cikkel összhangban elvégzett vizsgálatot követően – a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a harmadik ország intézkedése megfelel a 2. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, végrehajtási jogi aktusra irányuló javaslatot nyújt be a Tanácsnak, amelyben megállapítja, hogy a harmadik ország intézkedése megfelel a 2. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.

Az említett javaslatban a Bizottság kifejti, hogy az említett feltételek miként teljesülnek.

A javaslatnak meg kell határoznia a Bizottság számára egy indikatív időtartamot annak értékelésére, hogy a 8. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek-e. Az említett időtartam nem haladhatja meg a 6 hónapot, kivéve, ha az eset sajátos körülményeire tekintettel, kellően indokolt hosszabb időtartam szükséges.

(2) Az (1) bekezdésben említett javaslatban vagy egy azt követő, tanácsi végrehajtási jogi aktusra irányuló javaslatban a Bizottság adott esetben javaslatot tesz a Tanácsnak annak megállapítására, hogy a harmadik országot fel kell kérni az Uniónak okozott sérelem jóvátételére.

Annak értékelését, hogy helyénvaló-e a harmadik országot az Uniónak okozott sérelem jóvátételét felkérni, az eset valamennyi körülményére kell alapozni. Az említett értékelésnek különösen az okozott sérelem jellegén és mértékén, valamint a nemzetközi szokásjog szerinti azon általános kötelezettségen kell alapulnia, hogy a nemzetközi jogot sértő cselekmény által okozott sérelmet teljes mértékben jóvá kell tenni.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett javaslat benyújtását megelőzően, amennyiben az az említett bekezdésben említett értékelés szempontjából hasznos, a Bizottság – az érintett harmadik országgal a 6. cikk alapján folytatott együttműködés sérelme nélkül – felkéri a harmadik országot, hogy meghatározott időtartamon belül nyújtsa be észrevételeit. Az ilyen időtartamnak észszerűnek kell lennie, és nem késleltetheti indokolatlanul az e cikk (1) bekezdésében említett javaslat benyújtását.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett javaslat benyújtása előtt a Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet a 4. cikkel összhangban elvégzett vizsgálat következtetéseiről.

(5) A Tanács az (1) és a (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat minősített többséggel fogadja el.

A Tanács minősített többséggel módosíthatja az (1) és (2) bekezdésben említett javaslatokat.

(6) E cikk alkalmazásában a Tanács gyorsan jár el.

A Tanács az (1) és (2) bekezdésben említett javaslatok benyújtását követő 8 héten belül határoz.

A második albekezdéstől eltérve, a Tanács e nyolchetes időtartamot követően is határozhat, feltéve, hogy tájékoztatja a Bizottságot a késedelemről és e késedelem okairól.

A Tanács határozathozatalára vonatkozó teljes időtartam rendszerint nem haladhatja meg az (1) és (2) bekezdésben említett javaslatok benyújtásától számított 10 hetet.

Végrehajtási hatásköreinek gyakorlása során a Tanácsnak alkalmaznia kell a 2. cikk (1) bekezdését, amely meghatározza a gazdasági kényszerítés fennállására vonatkozó feltételeket, valamint az e cikk (2) bekezdésének második albekezdésében meghatározott kritériumokat, továbbá ki kell fejtenie, hogy az említett feltételek miként teljesülnek, és a kritériumokat miként alkalmazzák.

- (7) Az e cikk alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokat közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.
- (8) Az Európai Parlamentet tájékoztatni kell az e cikk alapján javasolt vagy elfogadott bármely végrehajtási jogi aktusról.
- (9) Amennyiben a Tanács az (1) bekezdésben említettek szerinti végrehajtási jogi aktust fogad el, a Bizottság ennek megfelelően tájékoztatja a harmadik országot, és felkéri az említett harmadik országot, hogy haladéktalanul szüntesse meg a gazdasági kényszerítést.
- (10) Amennyiben a Tanács a (2) bekezdésben említettek szerinti végrehajtási jogi aktust fogad el, a Bizottság felkéri a harmadik országot, hogy észszerű időtartamon belül tegye jóvá az Uniónak okozott sérelmet.

6. cikk

Együtműködés a harmadik országgal

(1) Végrehajtási jogi aktusnak az 5. cikkel összhangban történő elfogadását követően a Bizottság megfelelő lehetőséget biztosít a harmadik országgal folytatandó konzultációkra a gazdasági kényszerítés megszüntetésének, valamint – amennyiben az 5. cikk (10) bekezdése alapján ezt kérik – az Uniónak okozott sérelem jóvátételének elérése érdekében.

Amennyiben a harmadik ország jóhiszeműen konzultációkat kezd az Unióval, a Bizottság gyorsan megkezd az ilyen konzultációkat.

Az ilyen konzultációk során a Bizottság különböző opciókat vehet számba a harmadik országgal, ideértve a következőket:

- a) közvetlen tárgyalások;
- b) az ügy nemzetközi vitarendezésre utalása;
- c) harmadik fél általi közvetítés, békéltetés vagy jószolgálat az Unió és a harmadik ország e cikk szerinti erőfeszítéseinek támogatása érdekében.

(2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül a Bizottság azáltal is törekszik a gazdasági kényszerítés megszüntetésének elérésére, hogy az ügyet – adott esetben a Szerződésekkel összhangban a Tanáccsal folytatott konzultációt követően – felveti bármely releváns nemzetközi fórumon.

(3) A 8. cikk szerinti uniós válaszingedmények elfogadását követően a Bizottság továbbra is nyitott marad arra, hogy konzultációkat kezdjen a harmadik országgal, a 12. cikk (2) bekezdése szerinti uniós válaszingedmények esetleges felfüggesztésével együtt.

7. cikk

Nemzetközi együttműködés

A Bizottság – adott esetben a Szerződésekkel összhangban a Tanáccsal folytatott konzultációt követően – konzultációt kezd, vagy együttműködik bármely más, azonos vagy hasonló gazdasági kényszerítés által érintett harmadik országgal vagy bármely más érdekelt harmadik országgal annak érdekében, hogy elérje a gazdasági kényszerítés megszüntetését.

Az ilyen konzultációk és együttműködés adott esetben a következőkre terjedhetnek ki:

- a) a releváns információk és tapasztalatok megosztása az ilyen gazdasági kényszerítésre adandó koherens válasz elősegítése érdekében;
- b) koordináció a releváns nemzetközi fórumokon;
- c) koordináció a gazdasági kényszerítésre való válaszadás során.

A Bizottság adott esetben felkéri a tagállamokat, hogy vegyenek részt az ilyen konzultációkban és együttműködésben.

Az ilyen konzultációk és együttműködés nem késleltethetik indokolatlanul az e rendelet szerinti eljárást.

8. cikk

Az uniós válaszingtézkeések

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktus útján uniós válaszingtézkeéseket fogad el, amennyiben a következő feltételek mindegyike teljesül:

- a) az 5. és 6. cikk szerinti fellépés nem eredményezte ésszerű időtartamon belül a gazdasági kényszerítés megszüntetését, és – amennyiben azt az 5. cikk (10) bekezdése alapján kéri – az Uniónak okozott sérelem jótételét;
- b) az uniós válaszingtézkeések elfogadása szükséges a konkrét esetben az Unió és tagállamai érdekeinek és jogainak védelméhez, a rendelkezésre álló lehetőségek fényében;
- c) az uniós válaszingtézkeések elfogadása – a 9. cikkben megállapítottakkal összhangban – az Unió érdekében áll.

Amennyiben a gazdasági kényszerítés megszűnt, de a harmadik ország az Uniónak okozott sérelmet nem tette jóvá teljes mértékben, annak ellenére, hogy erre kérték, a Bizottság az eset valamennyi körülményére alapozza annak értékelését, hogy az e bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett feltétel teljesül-e. Az említett értékelésnek különösen az okozott sérelem jellegén és mértékén, valamint a nemzetközi szokásjog szerinti azon általános kötelezettségen kell alapulnia, hogy a nemzetközi jogot sértő cselekmény által okozott sérelmet teljes mértékben jóvá kell tenni.

Az e bekezdés első albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 18. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(2) A Bizottság az I. mellékletben meghatározott intézkedések közül választja ki a megfelelő uniós válaszingtézkeéseket. Az uniós válaszingtézkeések kiválasztására és kialakítására vonatkozó, a 11. cikkben meghatározott kritériumok alapján állapítja meg, hogy az említett intézkedések közül melyek megfelelőek.

Az e cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusban a Bizottság megindokolja, hogy miért véli úgy, hogy a szóban forgó bekezdésben említett feltételek teljesülnek, és miért véli úgy, hogy az uniós válaszingtézkeések a 11. cikkben említett kritériumok fényében helyénvalók.

(3) Az uniós válaszingtézkeéseket a következő formában kell elfogadni:

- a) általános érvényű intézkedéseként; vagy
- b) olyan intézkedéseként, amelyek bizonyos természetes vagy jogi személyekre vonatkoznak, akik vagy amelyek az EUMSZ 207. cikkének hatálya alá tartozó tevékenységeket folytatnak vagy folytathatnak, és a harmadik ország kormányához kapcsolódnak vagy ahhoz köthetők.

Az első albekezdés a) pontjában említett uniós válaszingtézkeéseket úgy is ki lehet alakítani, hogy azok a II. mellékletben meghatározott származási és állampolgársági szabályokkal összhangban a harmadik ország bizonyos ágazatait, régióit vagy gazdasági szereplőit érintsék.

(4) Amennyiben a harmadik ország intézkedése nemzetközi jogot sértő cselekménynek minősül, az uniós válaszingtézkeések olyan intézkedésekből is állhatnak, amelyek a harmadik országgal szembeni nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelentik.

(5) A Bizottság biztosítja az uniós válaszingtézkeések elfogadásának összehangolását azon intézkedésekkel, amelyeket az e rendeletről eltérő uniós jogi aktusok alapján a gazdasági kényszerítésre való reagálás céljából fogad el.

(6) Az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusnak rendelkeznie kell az alkalmazás elhalasztott kezdőnapjáról, amely nem lehet későbbi, mint az elfogadásának napjától számított 3 hónap, kivéve, ha – különleges körülmények fényében – az alkalmazás későbbi kezdőnapjáról rendelkeznek.

A Bizottság a körülmények figyelembevételével határozza meg az említett kezdőnapot, hogy lehetőség legyen a harmadik ország (7) bekezdés szerinti értesítésére, valamint arra, hogy a harmadik ország a gazdasági kényszerítést megszüntesse, és – ha ezt kéri – az Uniónak okozott sérelmet jóvátegye.

(7) Az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus elfogadását követően a Bizottság értesíti erről a harmadik országot, és:

- a) felszólítja a harmadik országot, hogy haladéktalanul szüntesse meg a gazdasági kényszerítést, és – adott esetben, ha ezt kéri – tegye jóvá az Uniónak okozott sérelmet;
- b) felajánlja, hogy a megoldásról tárgyal a harmadik országgal; és
- c) értesíti a harmadik országot arról, hogy az uniós válaszingedmények alkalmazandók lesznek, kivéve, ha a gazdasági kényszerítés megszűnik, és – adott esetben, ha ezt kéri – a harmadik ország jóváteszi az Uniónak okozott sérelmet.

(8) Amennyiben a Bizottság hiteles információkkal rendelkezik arról, hogy a gazdasági kényszerítés megszűnt, vagy hogy a harmadik ország konkrét lépéseket tett a gazdasági kényszerítés megszüntetésére, és – adott esetben – az alkalmazásnak a (6) bekezdéssel összhangban meghatározott elhalasztott kezdőnapja előtt jóvátette az Uniónak okozott sérelmet, az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusban az alkalmazás kezdőnapjának további elhalasztásáról kell rendelkezni. E halasztást az említett végrehajtási jogi aktusban meghatározott időtartamra kell megállapítani, és oly módon, hogy lehetővé tegye a Bizottság számára a gazdasági kényszerítés tényleges megszűnésének ellenőrzését.

Abban az esetben, ha a Bizottság hiteles információkkal rendelkezik, értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, amelyben jelzi, hogy ilyen információkkal rendelkezik, és jelzi az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus alkalmazásának az e bekezdés első albekezdésével összhangban elhalasztott kezdőnapját.

(9) Ha a harmadik ország az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus alkalmazásának kezdőnapja előtt megszünteti a gazdasági kényszerítést, és adott esetben jóváteszi az Uniónak okozott sérelmet, a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amely hatályon kívül helyezi az említett végrehajtási jogi aktust.

Az említett hatályon kívül helyező végrehajtási jogi aktust a 18. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(10) A (7), (8) és (9) bekezdés ellenére az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus rendelkezhet úgy, hogy az uniós válaszingedmények anélkül alkalmazandók, hogy a Bizottság a (7) bekezdés a) pontja alapján először felszólítaná az érintett harmadik országot a gazdasági kényszerítés megszüntetésére vagy adott esetben az Uniónak okozott sérelem jóvátételére, vagy a (7) bekezdés c) pontja alapján értesítené az érintett harmadik országot arról, hogy uniós válaszingedmények lesznek alkalmazandók, amennyiben erre kellően indokolt esetben az Unió vagy egy tagállam jogainak és érdekeinek – különösen az uniós válaszingedmények hatékonyságának – védelme érdekében szükség van.

(11) A (6) és (8) bekezdéstől eltérve, amennyiben a gazdasági kényszerítés a 2. cikk (1) bekezdésének megfelelően kereskedelmet vagy beruházást érintő, harmadik ország általi intézkedés alkalmazásával való fenyegetést jelent, az e cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktust az említett harmadik ország általi intézkedés alkalmazásának kezdőnapjától kell alkalmazni.

A Bizottság értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, amelyben feltünteti az e cikk (1) bekezdésében említettek szerinti végrehajtási jogi aktus alkalmazásának kezdőnapját.

9. cikk

Az uniós érdek megállapítása

Az uniós válaszingedmények meghozatalához, felfüggesztéséhez, módosításához vagy megszüntetéséhez fűződő uniós érdek megállapításának valamennyi rendelkezésre álló információra kell alapulnia, és a szóban forgó különböző érdekek összességének értékeléséből kell állnia. Az említett érdekek elsősorban az Unió és tagállamai azon képességének megőrzését foglalják magukban, hogy gazdasági kényszerítéstől mentes, legitim, szuverén döntéseket hozhassanak, valamint az Unió vagy a tagállamok valamennyi más, az üggyel kapcsolatos érdekét, az uniós gazdasági szereplők – köztük az upstream és downstream iparágak – érdekeit, továbbá a gazdasági kényszerítés vagy az uniós válaszingedmények által érintett vagy potenciálisan érintett uniós végső fogyasztók érdekeit.

10. cikk

A meghatározott természetes vagy jogi személyekkel szembeni uniós válaszingtezkedések alkalmazásának feltételei

(1) A 8. cikk (3) bekezdése első albekezdése b) pontjának alkalmazásában egy természetes vagy jogi személy akkor tekinthető a harmadik ország kormányával kapcsolatban állónak vagy ahhoz köthetőnek, ha:

- a) az említett kormány az ilyen jogi személyben több mint 50%-os tőkerészesedés tényleges tulajdonosa, közvetlenül vagy közvetve a szavazati jogok több mint 50%-át gyakorolja, vagy joga van arra, hogy kinevezze az igazgatók többségét, vagy egyébként jogszerűen irányítsa annak tevékenységét;
- b) az ilyen személy az érintett harmadik ország kormánya által jogszabály által vagy ténylegesen biztosított kizárólagos vagy különleges jogokkal vagy kiváltságokkal rendelkezik, amennyiben olyan ágazatban működik, amelyben az említett kormány a beszállító vagy vevők számát egyre vagy többre korlátozza, vagy az említett kormány közvetlenül vagy közvetve megengedi a versenyt akadályozó, korlátozó vagy torzító gyakorlatok gyakorlását; vagy
- c) az ilyen személy ténylegesen az érintett harmadik ország kormányának nevében, irányítása alatt vagy felbujtására jár el.

(2) Amennyiben a Bizottság okkal feltételezi, hogy egy természetes vagy jogi személy megfelel a 8. cikk (3) bekezdése első albekezdésének b) pontjában meghatározott kritériumoknak, és az említett személyre vonatkozóan uniós válaszingtezkedések elfogadását mérlegeli, tájékoztatja az említett személyt a következőkről:

- a) azon indokok, amelyek miatt a Bizottság úgy véli, hogy az említett személy megfelel az említett kritériumoknak;
- b) azon uniós válaszingtezkedések, amelyeket a Bizottság az említett személyre vonatkozóan tervez elfogadni;
- c) az említett személy lehetősége arra, hogy észszerű időtartamon belül észrevételeket nyújtson be arra vonatkozóan, hogy az említett személy megfelel-e az említett kritériumoknak.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásában a Bizottság értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és lehetőség szerint közvetlenül értesíti az érintett személyt.

Az említett értesítésben a Bizottság lehetőséget biztosít a többi érdekelt fél számára, hogy észrevételeket tegyenek.

(4) E cikk alkalmazásában a Bizottság bármely általa relevánsnak ítélt információt bekérhet, többek között azáltal, hogy a tagállamoktól kér ilyen információkat.

(5) A 12. cikk sérelme nélkül, amennyiben a 8. cikk (3) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett uniós válaszingtezkedések elfogadását követően új érdemi bizonyítékot nyújtanak be a Bizottsághoz, a Bizottság felülvizsgálja, hogy az érintett személyek továbbra is megfelelnek-e a 8. cikk (3) bekezdése első albekezdésének b) pontjában meghatározott kritériumoknak, és ennek megfelelően tájékoztatja az érintett személyeket.

11. cikk

Az uniós válaszingtezkedések kiválasztásának és kialakításának kritériumai

(1) Az uniós válaszingtezkedéseknek arányosnak kell lenniük, és nem haladhatják meg az Uniónak okozott sérelem mértékét, figyelembe véve a gazdasági kényszerítés súlyosságát, annak az Uniónak vagy valamely tagállamra, valamint az Unió és tagállamai jogaira gyakorolt gazdasági hatását.

(2) A Bizottság megfelelő uniós válaszingtezkedéseket választ ki és alakít ki a rendelkezésre álló – többek között a 13. cikk szerint gyűjtött – információk alapján, valamint figyelembe véve az 5. cikk alapján tett megállapítást, a 2. cikk (2) bekezdésében meghatározott kritériumokat, az uniós érdeknek a 9. cikk szerinti megállapítását, az Unió közös kül- és biztonságspolitikája szerinti bármely releváns intézkedést, továbbá a következő kritériumokat:

- a) az uniós válaszingtezkedések hatékonysága többek között a tekintetben, hogy előidézi-e a gazdasági kényszerítés megszüntetését és – ha ezt kérik – az Uniónak okozott sérelem jóvátételét;

- b) a következőkre gyakorolt negatív hatás elkerülése vagy minimálisra csökkentése:
- i. az uniós válaszingtézkedések által érintett uniós szereplők, annak fényében többek között, hogy rendelkezésre állnak-e alternatívák – így például az áruk vagy szolgáltatások alternatív beszerzési forrásai – az ilyen érintett szereplők számára;
 - ii. a beruházási környezet az Unióban vagy egy tagállamban, ideértve a foglalkoztatásra és a regionális fejlesztési politikára gyakorolt hatást;
- c) a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás előmozdítására gyakorolt negatív hatás elkerülése vagy minimálisra csökkentése a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelme révén, mint az innováció és a tudásalapú gazdaság előmozdításának eszköze az Unióban vagy egy tagállamban;
- d) a harmadik országok intézkedései által érintett uniós gazdasági szereplők számára történő segítségnyújtás lehetősége;
- e) az uniós válaszingtézkedések egyéb uniós szakpolitikákra vagy célkitűzésekre gyakorolt negatív hatásainak elkerülése vagy minimálisra csökkentése;
- f) az uniós válaszingtézkedések alkalmazása során az aránytalan adminisztratív terhek és költségek elkerülése;
- g) az ugyanazon vagy hasonló gazdasági kényszerítés által érintett harmadik országok által hozott válaszingtézkedések megléte és jellege, ideértve adott esetben a 7. cikk szerinti bármely koordinációt is;
- h) a nemzetközi jogban megállapított bármely releváns kritérium.

Az uniós válaszingtézkedések kiválasztásakor a Bizottság előnyben részesíti azon intézkedéseket, amelyek a leghatékonyabban biztosítják az első albekezdés a) és b) pontjában meghatározott kritériumoknak való megfelelést.

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül, az olyan eljárást érintő megfelelő válaszingtézkedés kiválasztása és kialakítása esetén, amelynek során egy uniós hatóság kereskedelmi tevékenységei céljából engedélyt ad ki, nyilvántartásba vesz, licencet vagy egyéb jogokat biztosít egy természetes vagy jogi személy számára, a Bizottság az uniós válaszingtézkedések elfogadását a következő hierarchikus sorrendben mérlegeli:

- a) a 8. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus hatálybalépését követően kezdeményezett eljárásokat érintő intézkedések;
- b) amennyiben az e bekezdés a) pontjában említett intézkedések nem állnak rendelkezésre, a 8. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus hatálybalépésekor még le nem zárt eljárásokat érintő intézkedések.

Amennyiben az első albekezdésben említett intézkedések egyike sem lehetséges, a Bizottság – kivételes körülmények között – egyéb válaszingtézkedéseket is mérlegelhet, amennyiben – a 13. cikk alapján gyűjtött információk és vélemények fényében – bizonyított, hogy az említett egyéb intézkedések biztosítanák a hatékonyságot anélkül, hogy aránytalanul érintenék az Unión belüli upstream iparágakat, downstream iparágakat vagy végső fogyasztókat, vagy aránytalan terhet rónának a releváns nemzeti szabályozások igazgatási folyamatára.

Az első albekezdésben említett uniós válaszingtézkedés kiválasztásakor és kialakításakor a Bizottság figyelembe veszi a harmonizáció szintjét, és előnyben részesíti az uniós szinten vagy olyan területen alkalmazott eljárásokat érintő intézkedéseket, amelyre kiterjedt uniós jog vonatkozik.

Az első albekezdésben említett uniós válaszingtézkedések nem avatkozhatnak be az uniós és tagállami hatóságok tudományos bizonyítékok értékelésén alapuló közigazgatási határozataiba.

(4) Amennyiben e rendelet célkitűzéseinek eléréséhez szükséges, a Bizottság elfogadhat olyan uniós válaszingtézkedéseket, amelyek érintik a közvetlen külföldi tőkebefektetéseknek az Unióba bejutását vagy a szolgáltatás-kereskedelmet, és amelyek az Unióban letelepedett és a harmadik országbeli személyek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló egy vagy több jogi személy által az Unión belül nyújtott szolgáltatásokra vagy végrehajtott közvetlen tőkebefektetésekre alkalmazandók.

A Bizottság akkor fogadhat el ilyen uniós válaszingtézkeéseket, ha azoknak az ilyen nyújtott szolgáltatásokra és végrehajtott közvetlen beruházásokra való alkalmazásának elmaradása elégtelen volna e rendelet célkitűzésének eléréséhez, különösen, ha az uniós válaszingtézkeések hatását a harmadik ország vagy az érintett személy egyébként megkerülhetné vagy kijátszhatná.

Annak értékelésekor, hogy elfogadjon-e ilyen uniós válaszingtézkeéseket, a Bizottság – az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kritériumokon túlmenően – többek között a következő kritériumokat veszi figyelembe:

- a) a szolgáltatáskereskedelem és a beruházások szerkezete a tervezett uniós válaszingtézkeések által megcélzott ágazatban, valamint bármely olyan uniós válaszingtézkeedésnek a harmadik ország vagy az érintett személy általi megkerülésének kockázata, amelyek nem alkalmazandók az Unión belül nyújtott szolgáltatásokra vagy végrehajtott közvetlen tőkebefektetésekre irányulnak;
- b) az első albekezdésben említett uniós válaszingtézkeések lehetséges tényleges hozzájárulása a gazdasági kényszerítés megszüntetésének és az Uniónak okozott sérelem jóvátételének eléréséhez;
- c) olyan alternatív intézkedések megléte, amelyek képesek elérni a gazdasági kényszerítés megszüntetését és az Uniónak okozott sérelem jóvátételét, és amelyek észszerűen rendelkezésre állnak, és kevésbé korlátozzák az Unión belüli szolgáltatáskereskedelmet vagy beruházásokat.

Az ilyen uniós válaszingtézkeéseket – az e bekezdésben meghatározott kritériumok fényében – megfelelően indokolni kell a 8. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusban.

12. cikk

Az uniós válaszingtézkeések módosítása, felfüggesztése és megszüntetése

(1) A Bizottság folyamatosan felülvizsgálja a gazdasági kényszerítést, valamint az uniós válaszingtézkeések hatékonyságát és azoknak az uniós érdekre gyakorolt hatásait.

(2) Amennyiben a harmadik ország felfüggeszti a gazdasági kényszerítést, a Bizottság a harmadik ország általi felfüggesztés időtartamára felfüggeszti az uniós válaszingtézkeések alkalmazását.

Amennyiben a harmadik ország és az Unió vagy az érintett tagállam – akár az említett harmadik ország ajánlata alapján – megállapodást kötöttek, hogy az ügyet kötelező erejű, nemzetközi harmadik fél általi vitarendezésnek vetik alá, és az említett harmadik ország felfüggeszti a gazdasági kényszerítését, a Bizottság a vitarendezési eljárás időtartamára felfüggeszti az uniós válaszingtézkeések alkalmazását.

Amennyiben a vitarendezési határozat vagy a harmadik országgal elért rendezés megkívánja a harmadik ország általi végrehajtást, a Bizottság felfüggeszti az uniós válaszingtézkeések alkalmazását, feltéve, hogy a harmadik ország megkezdte az említett vitarendezési határozat vagy rendezés végrehajtását.

A Bizottság felfüggeszti vagy újraindítja az uniós válaszingtézkeések alkalmazását, amennyiben ez a 9. cikk alapján megállapított uniós érdek fényében szükséges, vagy amennyiben ez az uniós válaszingtézkeések elfogadását követően a 6. cikk (3) bekezdése szerinti folyamatos együttműködés elősegítéséhez szükséges.

A Bizottság az uniós válaszingtézkeések alkalmazását végrehajtási jogi aktusok révén fűggeszti fel vagy indítja újra. E végrehajtási jogi aktusokat a 18. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Amennyiben az uniós válaszingtézkeéseket a 2. és 11. cikkre vagy további fejleményekre – többek között a harmadik ország reakciójára – tekintettel ki kell igazítani, a Bizottság adott esetben – végrehajtási jogi aktusok útján – módosítja az uniós válaszingtézkeéseket.

E végrehajtási jogi aktusokat a 18. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (4) A Bizottság a következő körülmények bármelyike esetén megszünteti az uniós válaszingtézkeések:
- a) a gazdasági kényszerítés megszűnt, és – amennyiben a Tanács az 5. cikk (10) bekezdése alapján úgy határozott, hogy az Uniónak okozott sérelem jóvátételét kéri – az Uniónak okozott sérelmet jóvátették;
 - b) a gazdasági kényszerítés megszűnt, de – annak ellenére, hogy a Tanács az 5. cikk (10) bekezdése alapján úgy határozott, hogy az Uniónak okozott sérelem jóvátételét kéri – a harmadik ország nem tette jóvá az Uniónak okozott sérelmet, kivéve, ha e rendelet céljának eléréséhez – az eset valamennyi körülményét figyelembe véve – szükséges az uniós válaszingtézkeések fenntartása;
 - c) kölcsönösen elfogadott megoldás született;
 - d) a gazdasági kényszerítés tárgyára vonatkozó, nemzetközi harmadik fél általi vitarendezés keretében hozott kötelező erejű határozat az uniós válaszingtézkeések megszüntetését írja elő;
 - e) az uniós válaszingtézkeések megszüntetése helyénvaló a 9. cikk alapján megállapított uniós érdekek fényében.

A Bizottság az uniós válaszingtézkeéseket végrehajtási jogi aktusok útján szünteti meg. E végrehajtási jogi aktusokat a 18. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(5) Kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben – így például az Uniónak vagy valamely tagállamnak történő helyrehozhatatlan károkozás elkerülése, vagy a gazdasági kényszerítés felfüggesztése vagy megszüntetése eredményeképpen az Unió nemzetközi jog szerinti kötelezettségeivel való összhang további biztosítása céljából – a Bizottság azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el az uniós válaszingtézkeések felfüggesztése vagy módosítása érdekében.

E végrehajtási jogi aktusokat a 18. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell elfogadni, és azok legfeljebb 2 hónapig maradnak hatályban.

13. cikk

Az uniós válaszingtézkeésekkel kapcsolatos információgyűjtés

(1) Az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett értesítés és adott esetben más megfelelő nyilvános kommunikációs eszköz útján a Bizottság az uniós válaszingtézkeések elfogadása vagy módosítása előtt információkat és véleményeket kér, és az ilyen intézkedések felfüggesztése vagy megszüntetése előtt információkat és véleményeket kérhet az uniós gazdasági szereplőkre gyakorolt gazdasági hatásról.

Az értesítésben meg kell jelölni az időpontot, ameddig az információkat és véleményeket be kell nyújtani a Bizottsághoz.

A Bizottság az első albekezdésben említett információk és vélemények gyűjtését az általa megfelelőnek tartott bármely időpontban megkezdheti.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a Bizottság tájékoztatja az olyan érdekelt feleket, különösen az uniós gazdasági szereplők nevében eljáró egyesületeket és a szakszervezeteket, amelyeket érinthetnek a lehetséges uniós válaszingtézkeések, valamint az olyan ágazatokat szabályozó jogszabályok előkészítésében vagy végrehajtásában részt vevő tagállami hatóságokat, amelyeket érinthetnek az említett intézkedések, és konzultál velük.

(3) Anélkül, hogy indokolatlanul késleltetné az uniós válaszingtézkeések elfogadását, a Bizottság azonosítja a lehetséges uniós válaszingtézkeésekre vonatkozó lehetőségeket, és különösen a következőkről kér információkat és véleményeket:

- a) az ilyen intézkedések hatása a harmadik országbeli szereplőkre és azok Unión belüli versenytársaira, üzleti partnereire vagy ügyfeleire, valamint az Unión belüli felhasználókra, végső fogyasztókra vagy munkavállalókra;
- b) az ilyen intézkedések kölcsönhatása a releváns tagállami jogszabályokkal;
- c) az ilyen intézkedések által esetlegesen okozott adminisztratív teher;

(4) A Bizottság a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi az e cikk alapján gyűjtött információkat és véleményeket.

A végrehajtási jogi aktus tervezetének a 18. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében a bizottságnak történő benyújtásakor a Bizottság biztosítja a tervezett intézkedések és lehetséges hatásaik elemzését.

Az említett elemzésnek magában kell foglalnia az Unión belüli upstream és downstream iparágakra, valamint végső fogyasztókra egyaránt gyakorolt hatások alapos értékelését, és adott esetben rá kell mutatnia az esetleges aránytalan hatásokra.

(5) Az azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusnak a 12. cikk (5) bekezdésével összhangban történő elfogadása céljából a Bizottságnak célzott módon kell információkat és véleményeket kérnie az érintett érdekelt felektől, kivéve, ha a rendkívül sürgős és kivételes helyzet olyan, hogy objektív okokból – így például az Unió nemzetközi kötelezettségeinek való megfelelés biztosítása érdekében – az információk és vélemények gyűjtése nem lehetséges vagy nem szükséges.

14. cikk

Központi kapcsolattartó pont

(1) A Bizottságnak a Bizottságon belül központi kapcsolattartó pontot kell biztosítania e rendelet alkalmazására és annak bármely releváns uniós jogi aktussal való összehangolására, továbbá információk gyűjtésére, valamint költség- és adatelemzések nyújtására a gazdasági kényszerítés jellegének meghatározása céljából.

(2) E rendelet alkalmazásában a központi kapcsolattartó pont – a titoktartás elvének teljes körű tiszteletben tartása mellett – a gazdasági kényszerítés által érintett uniós vállalkozások és magánszférabeli érdekelt felek fő kapcsolattartó pontjaként működik, többek között a folyamatban lévő gazdasági kényszerítéssel összefüggésben az említett vállalkozásoknak és érdekelt feleknek biztosítandó segítségnyújtás tekintetében.

15. cikk

Bizalmas kezelés

(1) Az e rendelet alapján kapott információk csak arra a célra használhatók fel, amelyre azokat megadták, kérték vagy beszerezték.

(2) Az (1) bekezdésben említett információkat benyújtó személy kérheti az ilyen információk bizalmas kezelését. Az említett kérelemhez csatolni kell az érintett információk nem bizalmas jellegű és érdemi összefoglalóját, vagy indokolást, amely kifejti, hogy az érintett információkat miért nem lehet összefoglalni.

(3) Az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság, a tagállamok vagy mindezek tisztviselői nem hozhatják nyilvánosságra az e rendelet alapján kapott bizalmas jellegű információkat az ilyen információkat szolgáltató személy külön engedélye nélkül.

(4) A (2) és a (3) bekezdés nem zárja ki, hogy a Bizottság általános információkat érdemi összefoglaló formában nyilvánosságra hozzon, feltéve, hogy a nyilvánosságra hozatal nem teszi lehetővé az információkat szolgáltató személy kilétének megismerését.

Az ilyen általános információk nyilvánosságra hozatala során figyelembe kell venni az érintett felek ahhoz fűződő jogos érdekét, hogy bizalmas információkat ne hozzanak nyilvánosságra.

(5) A tagállami tisztviselőket az e rendelettel kapcsolatos hivatalos feladataik ellátása során tudomásukra jutott bármely bizalmas információ tekintetében szakmai titoktartási kötelezettség terheli.

(6) A Bizottság egy biztonságos és kódolt rendszert biztosít a tagállami tisztviselőkkel történő közvetlen együttműködés és információcsere támogatására.

16. cikk

Származási és állampolgársági szabályok

(1) E rendelet alkalmazásában az áru vagy szolgáltatás származását, vagy a szolgáltató, a beruházás vagy a szellemi tulajdonjog-jogosult állampolgárságát a II. melléklettel összhangban kell meghatározni.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 17. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. melléklet 2. és 3. pontjának módosítása céljából a nemzetközi jogi eszközökkel kapcsolatos releváns fejlemények és az e rendelet vagy más uniós jogi aktusok alkalmazása során szerzett tapasztalatok figyelembevétele érdekében.

17. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 16. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása 5 évre szól 2023. december 27-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb 9 hónappal az öt éves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb 3 hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 16. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 16. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

18. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság támogatja. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.

Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 8. cikkét kell alkalmazni, összefüggésben annak 5. cikkével.

19. cikk

Jelentéstétel és felülvizsgálat

(1) A Bizottság a 182/2011/EU rendelet sérelme nélkül rendszeresen és időben tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos releváns fejleményekről a harmadik ország általi intézkedések vizsgálata során, ideértve annak megkezdését is, a harmadik országgal való együttműködésről és a nemzetközi együttműködésről, továbbá azon időszakban, amelyben az uniós válaszingtézkedések hatályban vannak.

A kapott információk fényében az Európai Parlament vagy a Tanács adott esetben felkérheti a Bizottságot véleménycserére.

Az Európai Parlament bármely megfelelő módon kifejtheti véleményét.

(2) A Bizottság a 8. cikk alapján elfogadott uniós válaszingtézkedéseket az azok megszűnését követő 6 hónapon belül értékeli, figyelembe véve az érdekelt felek inputját, az Európai Parlament és a Tanács által nyújtott információkat és minden egyéb releváns információt, és értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

Az értékelő jelentés megvizsgálja az uniós válaszingtézkedés hatékonyságát és működését, továbbá adott esetben levonja a következtetéseket a jövőbeli uniós válaszingtézkedések céljából, valamint e rendeletnek a (3) bekezdés szerinti felülvizsgálatára vonatkozóan.

(3) Legkésőbb 3 évvel az első végrehajtási jogi aktus 5. cikk szerinti elfogadását követően, vagy 2028. december 27-ig, attól függően, hogy melyik következik be korábban, és azt követően 5 évente a Bizottság felülvizsgálja ezt a rendeletet és annak végrehajtását, és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. E felülvizsgálat céljából a Bizottság különös figyelmet fordít minden olyan kérdésre, amely e rendelet más meglévő uniós eszközökkel való kapcsolata tekintetében felmerülhet.

20. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2023. november 22-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
P. NAVARRO RÍOS

I. MELLÉKLET

A 8. cikk szerinti uniós válaszintézkedések

- (1) Új vámok vagy megemelt vámtételek kivetése – ideértve a vámoknak a legnagyobb kedvezményes elbánás szintjére való visszaállítását vagy a vámoknak a legnagyobb kedvezményes elbánásnál magasabb szinten való kivetését, vagy bármely további árubehozatali vagy -kiviteli díj/teher bevezetését –, amelyek szükség szerint a vámengedmények tekintetében az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelenthetik.
- (2) Az áruk – ideértve az árukiviteli ellenőrzés alá tartozó árukat is – behozatalára vagy kivitelére vonatkozó korlátozások bevezetése vagy növelése – mely korlátozások érvényesülhetnek kvóták, behozatali vagy kiviteli engedélyek vagy más intézkedések formájában –, vagy az árukért történő fizetésre vonatkozó korlátozások bevezetése vagy növelése, amelyek szükség szerint az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelenthetik.
- (3) Az árukereskedelemre vonatkozó korlátozások bevezetése tranzitárukra alkalmazandó intézkedések vagy árukra alkalmazandó belső intézkedések révén, amelyek szükség szerint az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelenthetik.
- (4) A következő intézkedések, amelyek szükség szerint a közbeszerzés terén az ajánlattételi eljárásokban való részvétel jogára vonatkozóan az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelenthetik:
 - a) az érintett harmadik ország áruinak, szolgáltatásainak, árubeszállítóinak és szolgáltatóinak kizárása a közbeszerzésekből, vagy az olyan ajánlatok kizárása a közbeszerzésekből, amelyek összértékén belül az érintett harmadik országból származó áruk vagy szolgáltatások aránya meghaladja az 50%-ot, kivéve, ha az eset rendkívüli körülményei fényében alacsonyabb százalékos arány szükséges, és feltéve, hogy az áruk vagy szolgáltatások fennmaradó százalékos arányára nem vonatkoznak a közbeszerzésről szóló, a Kereskedelmi Világszervezet keretében kötött megállapodás vagy egy másik, az Unió és az érintett harmadik országtól eltérő harmadik ország között kötött közbeszerzési megállapodás alapján fennálló uniós kötelezettségvállalások; vagy
 - b) pontszám-kiigazítás ⁽¹⁾ bevezetése az érintett harmadik országbeli árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozó vagy az érintett harmadik országbeli árubeszállítóktól vagy szolgáltatóktól származó ajánlatok tekintetében.
- (5) A szolgáltatáskereskedelmet érintő intézkedések bevezetése, amelyek szükség szerint a szolgáltatáskereskedelem tekintetében az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelenthetik.
- (6) A közvetlen külföldi tőkebefektetéseknek az Unióba bejutását érintő intézkedések bevezetése, amelyek szükség szerint az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelenthetik.
- (7) A szellemi tulajdon-jogok védelmére vagy kereskedelmi hasznosítására vonatkozó korlátozások bevezetése az érintett harmadik ország állampolgárságával rendelkező jogosultak tekintetében, amelyek szükség szerint a szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásai tekintetében fennálló alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelenthetik.
- (8) A banki és biztosítási tevékenységekre, az uniós tőkepiacokhoz való hozzáférésre és egyéb pénzügyi szolgáltatási tevékenységekre vonatkozó korlátozások bevezetése, amelyek szükség szerint a pénzügyi szolgáltatások tekintetében az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelenthetik.

⁽¹⁾ Pontszám-kiigazítás: a közbeszerzési eljárásokat lefolytató ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők számára előírt azon kötelezettség, hogy – bizonyos kivételektől eltekintve – egy adott százalékkal relatíve csökkentsék a releváns közbeszerzési dokumentumokban meghatározott szerződés-odaítélési szempontok alapján az ajánlatnak ítélt pontszámot. Azokban az esetekben, amikor az ár vagy a költség az egyetlen szerződés-odaítélési szempont, a pontszám-kiigazítás az ajánlattevő által ajánlott árnak az ajánlatok értékelése céljából adott százalékkal történő relatív növelését jelenti.

- (9) A vegyi anyagokra vonatkozó uniós jogi aktusok hatálya alá tartozó áruk uniós piacon történő forgalomba hozatalának lehetőségére vonatkozó korlátozások bevezetése vagy növelése, amelyek szükség szerint az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelenthetik.
 - (10) Az uniós állat- és növényegészségügyi jogi aktusok hatálya alá tartozó áruk uniós piacon történő forgalomba hozatalának lehetőségére vonatkozó korlátozások bevezetése vagy növelése, amelyek szükség szerint az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek nemteljesítését jelenthetik.
-

II. MELLÉKLET

Származási és állampolgársági szabályok

- (1) Egy áru származását a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁾ összhangban kell meghatározni.
- (2) Egy szolgáltatás származását – ideértve a közbeszerzés területén nyújtott szolgáltatásokat is – a szolgáltatást nyújtó természetes vagy jogi személy állampolgársága alapján kell meghatározni.

A szolgáltató állampolgárságának minősül a következő:

- a) természetes személy esetén azon ország, amelynek a személy az állampolgára, vagy amelyben a személy állandó tartózkodási joggal rendelkezik;
- b) jogi személy esetén a következők bármelyike:
- i. ha a szolgáltatást nem az Unión belüli kereskedelmi jelenlétén keresztül nyújtják, azon ország, ahol a jogi személyt az említett ország jogszabályai alapján alapították vagy más módon létrehozták, és amelynek területén a jogi személy jelentős üzleti tevékenységet folytat;
- ii. ha a szolgáltatást az Unión belüli kereskedelmi jelenlétén keresztül nyújtják:
- a) ha a jogi személy olyan jelentős üzleti tevékenységet folytat azon tagállam területén, ahol letelepedett, amelynek révén az említett tagállam gazdaságával közvetlen és tényleges kapcsolatban áll, a letelepedés helye szerinti tagállam, vagy, ha uniós válaszfizetések alkalmazandók az említett személyre, azon természetes vagy jogi személy vagy személyek állampolgársága vagy állandó lakhelye, aki(k)nek vagy amely(ek)nek az Unióban a jogi személy a tulajdonában van, vagy az irányítása alatt áll;
- b) ha a szolgáltatást nyújtó jogi személy nem folytat olyan jelentős üzleti tevékenységet, amelynek révén a letelepedésének helye szerinti tagállam gazdaságával közvetlen és tényleges kapcsolatban áll, azon természetes vagy jogi személyek származási helye, akiknek vagy amelyeknek a tulajdonában van, vagy az irányítása alatt áll.

Akkor tekintendő úgy, hogy a jogi személy egy adott országból származó személyek „tulajdonában van”, ha a tőkerészesedés több mint 50 %-ának az említett országból származó személyek a tényleges tulajdonosai, és akkor tekintendő úgy, hogy egy adott országból származó személyek „irányítása alatt áll”, ha az ilyen személyeknek jogukban áll az igazgatók többségét kinevezni, vagy egyébként annak tevékenységeit jogszerűen irányítani.

- (3) A beruházások állampolgárságát a következők szerint kell meghatározni:
- a) ha a beruházás részt vesz olyan jelentős üzleti tevékenységben a letelepedése szerinti tagállam területén, amelynek révén az említett tagállam gazdaságával közvetlen és tényleges kapcsolatban áll, a letelepedése szerinti tagállam állampolgársága, vagy, ha uniós válaszfizetések alkalmazandók azon természetes vagy jogi személyre, akinek vagy amelynek az uniósbeli beruházás a tulajdonában van, vagy az irányítása alatt áll, az említett természetes vagy jogi személy állampolgársága vagy állandó lakhelye;
- b) ha a beruházás nem vesz részt olyan jelentős üzleti tevékenységben, amelynek révén a letelepedése szerinti tagállam gazdaságával közvetlen és tényleges kapcsolatban állna, azon természetes vagy jogi személy állampolgársága, akinek vagy amelynek a tulajdonában van, vagy az irányítása alatt áll.

Akkor tekintendő úgy, hogy a beruházás egy adott országból származó személyek „tulajdonában van”, ha a beruházás tőkerészesedései több mint 50 %-ának az említett országból származó személyek a tényleges tulajdonosai, és akkor tekintendő úgy, hogy az adott országból származó személyek „irányítása alatt áll”, ha az ilyen személyeknek jogukban áll az igazgatók többségét kinevezni, vagy egyébként a tevékenységeit jogszerűen irányítani.

- (4) A szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásai tekintetében az „állampolgárok” kifejezést a szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló WTO-megállapodás (TRIPS) 1. cikkének (3) bekezdésében és annak bármilyen jövőbeli módosításaiban használttal azonosan kell érteni.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

E rendelet tekintetében két nyilatkozat megtételére került sor, amelyek megtalálhatók: HL C, C/2023/1340, 2023.12.7., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1340/oj>; és HL C, C/2023/1341, 2023.12.7., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1341/oj>.
